

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Inseratele se primesc la administrație. Prețul după tarif și învoială. Manuscrisele nu se înapoiază.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Proprietar: Tip. A. Mureşianu: Branice & Comp.
Redactor responsabil: Ioan Făgărăşan.

Redacția și administrația:
Strada Prundului Nr. 15.

Grija de căpetenie după războiu.

Una dintre numeroasele probleme, ce se impune cu stăruință a fi grabnic rezolvate, este fără îndoială *chestiunea familiară*. În luptele crâncene de aproape trei ani de zile fără încetare, pe fronturi de zeci de mii de kilometri, s'au nenorocit atâtea puteri tinere și vâjnoase, încât de sigur rămân multe goluri de umplut în șirele poporului nostru. Pe lângă cei căzuți în număr destul de considerabil, trebuie să ținem seamă de un număr destul de mare de prizonieri, cai își petrec timpul în taberele dușmane de prizonieri și de mulțimea cea mare de schilozi și bolnavi, cari acum zac prin spitale și sanatorii și cari la un moment dat, după încheierea păcii vor avea să reintre în sânul familiei.

Problema are așadar două părți: prima este reintregirea familiilor în urma puterilor pierdute cu desăvârșire și a doua problemă este îngrijirea și așezarea invalizilor de tot felul.

Problema din urmă va fi rezolvată neapărat, suntem siguri și cu ajutorul cel mai darnic din partea statului, pentru că este numai firesc lucru, ca cei ce s'au nenorocit pentru patrie să-și afle recunoștința și sprijin în nenorocirea lor la mama noastră comună a tuturor, pentru care s'au jertfit cu toată inima și fără șovăire.

Mai multă conlucrare proprie reclamă însă problema primă, întru cât aici e vorba de a se pune la loc cantități de brațe pierdute cu desăvârșire, precând invalizii în mare parte tot mai pot face unele servicii societății și familiei.

Profesorul Max von Gruber din Berlin a spus la o întrunire în anul 1915 memorabilele cuvinte: „Noi Germanii vom fi în anul 2000 sau un popor de două sute de milioane de oameni sau un stat vasal Rusiei“. Iar marele istoric român Mihail Kogălniceanu a zis despre poporul românesc: „Țaria și viitorul neamului românesc stă în puterea lui de înmulțire“.

Astăzi mai mult ca ori și când ese la învoială adevărul cuprins în aceste cuvinte și nu există popor în lume, care după groznicul războiu să mai stea un moment la îndoială asupra necesității de a spori numărul membrilor săi. În Germania s'au pus deja de pe acum pe lucru numeroase comitete și organizațiuni, cari lucrează din răspuneri pentru a crea condițiunile necesare la înmulțirea cât mai grabnică a populațiunii. Grija de căpetenie trebuie să se dea mai ales întru ușurarea muncii mamei, ca să-și poată crește copiii mai cu înlesnire, impunându-se bărbaților sarcina cea mai mare întru asigurarea existenței fa-

millei și scutirea soției de muncile cele grele și de lipsurile mistuitoare. Iar acolo, unde acest lucru nu este de loc cu putință, se impune crearea de azile pentru creșterea copiilor din partea statului. Se impune apoi înlăturarea prin orice măsuri a răului obicei, ce-l au clasele mai culte, de a restrânge în mod meșteșugit numărul copiilor, precum și luarea de măsuri, ca cei ce doresc să se căsătoriască să fie deplin sănătoși și să nu dea naștere la copii nesănătoși și schilozi. Natural, că în același timp vor trebui luate măsuri și pentru împedecarea mortalității la copiii mici, care este foarte mare mai ales acolo, unde părinții sunt nesănătoși, ori trăiesc în condițiuni igienice și materiale rele, ori apoi din cauza neglijenței părinților, pentru cari copii sunt priviți ca o sarcină, sunt lăsați pe mâna slugilor și se prăpădesc.

Virtutea poporului românesc, după cum am mai spus, stă tocmai în puterea lui de a se înmulți și a devenit lucru proverbial, că trecând printr-o comună românească, la fiecare pas țese împletecesc copiii printre picioare, precând în comunele săsești de pildă abia la câte un sfert de ceas dai de câte o porodiță de copil. Românul privește în copil un dar dela Dumnezeu și casă mai binecuvântată ca casa cu copiii mulți nici nu se poate închipui. Nu, căci fiecare copil se naște cu partea lui, iară copiii sunt cel mai sigur și mai credincios ajutor al părinților la economie și ocupațiunea lor zilnică.

În această situațiune favorabilă din punctul de vedere al numărului copiilor, ni se impune nouă datoria numai să îngrijim bine de sănătatea lor, să le dăm o creștere bună, cu frica lui Dumnezeu și creștinească, să-i deprindem la muncă și economie, să-i îndrumăm la meșteșuguri și la învățătură și să nu pierdem din vedere negoțul, care ușurează mai mult câștigul și existența și face pe oameni mai neatârători. Vom avea, ce e drept, multe greutăți cu copiii mai ales acuma câțiva ani, până când și mamele sunt reclamate mai intensiv la economie, dar trănicia lor de sigur va rezista cu succes și a acestor încercări.

Greutate mai mare vor avea mamele cu deosebire în mahalalele orașelor, unde câștigurile nu stau nici pe departe în proporțiune cu scumpetea traiului, iar mijloacele de agonisire sunt acum cu mult mai reduse. Aici se poate ajuta numai cu o încordare îndoită a puterii de muncă și de răbdare și cu cea mai mare iscusință în economie și împărțea. Abnegațiunea și îndelunga răbdare, nădăjduim, că nu ne vor părăsi nici de data aceasta, căci multe nevoi au trecut preste ca-

pul nostru și din toate am eșit teferi, numai credința să avem, măcar cât un grăunte de muștar, cum ne învață sfânta Scriptură.

Să nu ne uităm deci, că grija noastră de căpetenie are să fie creșterea copiilor, căci cum îi vom crește pe ei, așa va fi neamul viitor și noi avem răspundere mare înaintea oamenilor și înaintea lui Dumnezeu ca să tornăm un neam mare și fericit,

Chestia română în Camera ungară.

Discursul deputatului Dr. Carol Schmidt din 24 Februarie 1917.

— Urmare —

Bucate de sigur nu ne-ar fi dat nici măcar o tonă, cu toate că se innecau așa zicând în grăsimă lor, dacă n'ar fi avut absolută nevoie de anumii articoli — chiar și de aceia pentru a se pregăti de războiu — și n'ar fi primit acești articoli ca compensațiune dela statele centrale. Mai suspectă din partea lor în ținută a fost împrejurarea, că deja dela începutul războiului dânsii au început în ruptul capului să întăriască granițele către Transilvania. Ca nu cumva vre-un călător să poată vedea măcar un capăt al vre-unui tranșeu sau pozițiune vreun tun, ferestrele dela vagoanele trenurilor, cari circulau pe la graniță, au fost spoite cu var și dacă vreun călător făcea cea mai neînsemnată încercare să-și scoată nasul pe fereastra cupeului, i se pune la moment baioneta în piept de către gardistul, care era postat în fiecare vagon.

În Iulie și August anul trecut evenimentele erau atât de desvoltate, încât chiar și pentru cel mai puțin inițiat era evident, că România va intra în războiu în timpul cel mai scurt alături cu inimizii nostri. În acest stadiu al situațiunii s'a început o procedură de liniștire, pentru care abia se poate afla vre-o justificare. Ba, s'a mers așa de departe, încât aceia, cari voiau să-și pună la adăpost avutul lor, au fost amenințați cu pedeapsă pentru-că produc panică. Și încă Duminecă în 27 August au anunțat unii preoți din comitatul Braşov de pe amvon, pe baza informațiunilor luate dela locurile competente, că nu există nici cea mai mică primejdie și în aceeași zi catastrofa s'a deslănțuit asupra noastră. Din cauza aceasta ași fost amărăciunea atât de mare și dacă s'a mai și calmat puțin, mai cu seamă dacă plecăm dela presupunerea, că numai după nimicirea unei părți a armatei române în Transilvania a reușit lovitura lui Mackensen din spre sud în mod atât de strălucit, totuși spiritele nu se pot liniști, deoarece fiecare își zice, că dacă locuitorii n'ar fi fost împedecați prin continue liniștiri să-și ducă în siguranță avutul lor, o mare parte a averilor pierdute ar fi putut fi mântuite. Urmarea naturală a acestei împrejurări a fost o totală lipsă de cap și desorganizare a evacuării. Această lipsă de cap și desorganizare a fost făcută obiect de critică aici în cameră și în coloanele ziarilor atât de des, încât nu am de gând să pun la încercare paciența dietei cu expunerea pe larg a acestor lucruri.

(Va urma).

cinstit și prețuit de toți concetățenii patriei noastre, apărători devotați și puternici ai tronului și vetrei părintești. Cine are copii, are și cea mai grea răspundere pentru sufletele lor și dacă le-a dat viață, are și datoria să le asigure viitorul și cu aceasta mărirea neamului și a patriei, întocmai precum în fiii buni zace mărirea și întărirea familiei.

Discursul dep. Dr. Iosif Slegescu.

— Urmare —

Chestia internațiilor români.

Mă alătur pe deplin la cererea adresată d-lui ministru de interne din partea stim. deputat Victor Issekut în chestia românilor internați anume ca chestia acestora să fie obiectul unei cercetări grabnice și dacă sânt între ei nevinovați, să-i iase iară în sânul familiei lor.

Onorată Cameră, eu am avut prilejul să fiu, cu permisia guvernului, în contact direct cu internații și pot constata că guvernul nici n'ar fi putut așeza pe internați în mod mai norocos decât i-a așezat în Sopron. Multe comitate ar putea lua pildă, din spiritul administrației de acolo. Acei sărmani, nenorociți și așa au destul neceaz cu aceia, că trebuie să fie departe de vatra lor familiară, cum mi-a zis prim prețorele Blazsek pe care comitele suprem Baon l'a încredințat cu supravegherea internațiilor; nu trebuie deci să-i mai umilim cu disprețul nostru, sau în alt chip. Blazsek a rugat pe preoții satelor ca în predicile lor să lămurească poporul asupra concepției internațiilor, și preoții în predicile lor, au invitat poporul ca să nu-i considere de dușmani sau trădători de patrie, ci să-i considere ca pe niște nenorociți, cari au ajuns în halul acesta, în urma dispozițiilor preventive ce au trebuit să fie luate. Comitele suprem încă le-a împlinit toate cererile cari au fost cu putință. Nici nu să suferă nimic acolo, ba precum am citit zilele trecute, într'una din foile maghiare, instrucția într'un sat din com. Sopron, a luat-o asupra sa un învățător român internat. Faptul acesta este caracteristic pentru starea lor sufletească, și pentru resignațiunea, cu care se împacă cu soarta lor. Că ce însemnează, Onor. Cameră o administrație dreaptă și umană, dovedește următoarea scrisoare din care îmi iau voie a citi câteva șire; anume când i-am cercetat în societatea d-lui consilier ministerial Jekelfalussy Zoltan, — internații ne-au primit cu mare bucurie, — și în numele lor ni s'au adresat următoarele cuvinte:

Cavalerismul maghiarilor.

— „Îmi țin de datorie ca în numele tovarășilor mei, să vă aduc la cunoștință că începând din primul moment al aducerii noastre aici și până acuma, cu toții am încercat și am simțit iubirea frățescă și ospitalitatea caldă maghiară. Nimenea nu s'a uitat cu ochi răi la noi, ci pretutindeni și din partea tuturor am fost primiți cu cea mai mare dragoste.

(Va urma).

Contribuțiuni la cunoașterea României.

De contele Francisc Carol Marenzi-Urmare.

La 1392 Turcia își impune protectoratul asupra acestor țări, care abia după lupta amintită devine mai statornic. Au fost vremuri de împreună stăpânire: ungurească și turcască asupra principatelor. Moldova a stat vremelnice și sub influința polonă; s'a prefăcut chiar și în teatrul războaielor dintre unguri și turci. În cele mai multe cazuri voievozii moldoveni și munteni se alipeau celui mai tare. În 1395 au plecat nemți, unguri, croaiți și români sub conducerea regelui Sigismund contra turcilor. Și când acesta nevoit, din pricina mișcărilor revoluționare din țara sa, își întrerupe expediția, făcându-și drumul întors, Mircea îi taie calea în strămtorile Carpaților, deoarece el se vedea izolat și aruncat pradă răzbnării turcești, după cum zice regele Carol I într'un studiu istoric asupra întâmplărilor acestora. Expediția a doua din 1396 se sfârșește cu dezastrul creștinilor în lupta dela Nicopolis. În lupta aceasta contele Zollern apără cu trupul său viața regelui Sigismund, clădind prin fapta aceasta vitejiască temelile unei prelinii, care sprijini în mare măsură înălțarea casei de Hohenzollern. Alegerea de împărat a oferit contelei de Hohenzollern prilejuri bogate pentru a-și câștiga merite neperitoare, pentru cari Sigismund, îl numește locțiitorul său în Brandenburg, iar câțiva ani în urmă îi dăruiește de moșie întreaga provincie. Regele Carol din casa Hohenzollernilor se afla, cam cinci sute de ani în urmă, lângă același Nicopolis în fruntea armatei sale, în contra turcilor, contemplând prefacerile vremii și soarta casei sale. Și gândul nostru zboară astăzi la Sigismund și la contele Zollern, spre Nicopolis, adăugând la numirile acestora numele lui Mackensen și al lui Ferdinand.

În zilele acelea îndepărtate (veacul al XIV-lea) se desfășură din Transilvania peste București spre țările levantine un mare comerț de caravane. Genovezii stăpâneau marea neagră (Constanța) și Dunărea până la Calafat. Iivrea turcilor în Europa și descoperirea altor căi maritime au contribuit la prefacerea mării negre în mare turcească interioară, iar Dunărea își pierde însemnătatea. România servește de hambar Constantinopolului.

Pe la sfârșitul veacului al XVI-lea și începutul veacului al XVII-lea se desfășură stăpânirea lui Mihail viteazul în Transilvania, care sub raport politic era destrămată și pe care Mihail viteazul o ține în stăpânirea sa, ca locțiitorul împăratului. În veacul al XVII-lea se fac primile migrațiuni din România spre Banat.

La finele acestui secol, biruința desăvârșită a austriacilor asupra turcilor naște rivalitatea Austriei și a Rusiei în principatele dunărene, cărora le revine sarcina celui de al treilea. În 1712 și 1716 se înstăpânesc în Moldova, respective în Muntenia, voievozi fanarioți, în urma cărei împrejurări se împuțernicesc influințele grecești orientale. Veacul al XVIII-lea se strecoară sub signatura aceasta și a daco-romanismului, iscodit de diplomația rusească pentru slăbirea monarhiei noastre. Dela 1718 până la 1739 în Oltenia stăpânesc austriacii. În 1774 (contractul dela Cuciuc Cajnardec) Turcia încuviințează autonomia principatelor dunărene. În 1789 austriacii cu ajutorul rușilor resfiră oastea turcilor la Focșani. Planurile mărețe ale lui Iosif al II-lea, de a întemeia o monarhie, care să se estindă dela isvoarele, până la gurile Dunării, rămân fără făptură.

În epoca napoleonă aflăm principatele, dela 1806 până la 1812, ocupate de ruși, cari stăpânesc în aceste țări fără un pic de milă. Războiul rușilor contra turcilor (1809—1812) se încheie cu împingerea graniței rusești dela Nistru la Prut. Napoleon aprobă planul, în temeiul căruia țările dunărene au să ajungă în statornică stăpânire a Rusiei, dară roata istoriei se îndreaptă în altă parte.

(Va urma).

Lisarea cancelarului imperiului german.

Inchiderea mării.

Domnilor, am vorbit în fața delegației Dv. centrale în ziua de 31 Ianuarie asupra închiderii mării, care an. declarat-o închisă împreună cu Austro-Ungaria împrejurul Angliei, Franței și Italiei.

Asupra notei publicate la timp, prin care am anunțat închiderea mării, am primit din partea statelor neutrale răspunsuri, cari conțin rezerve, obiecții și proteste. Nu desconsiderăm nici de cum neajusurile mari în cari a ajuns navigația neutrală și căutăm a o ameliora după posibilitate.

In acest scop căutam a lifera statelor neutrale în limita puterilor noastre materii prime ca de exemplu cărbuni și fer de cari au nevoie.

Dar știm în același timp că toate neajusurile acestea sunt cauzate de luna urmei numai prin tirania (mării) brută a Angliei. (Foarte just.) Vrem și vom înfrânge subjugarea aceasta a întregului comerț neenglez. (Bravo.) Pe cât ne este cu putință vom satisface dorințele neutralilor, cari pot fi îndeplinite, dar în această dorință nu putem trece nici odată peste granițele, cari ne au fost trase de deciziunea nerevoabilă, de a realiza fără înconjur închiderea mării. (Bravo.)

Sunt convins că va veni odată momentul, în care chiar neutralii ne vor mulțumi pentru hotărârea noastră, deoarece libertatea mării, pentru care luptăm, va fi și în beneficiul lor.

Ruptura cu America.

După cum se știe Statele Unite ale Americii au mers un pas mai departe decât neutralii Europei. Președintele Wilson a rupt, în urma primirii notei noastre, în ziua de 31 Ianuarie în mod brusc relațiile cu noi. O înștiințare autentică asupra motivelor pe care bazează demersul său, nu mi-a parvenit! (Ascultați! Ascultați!) Ambasadorul Statelor Unite, care a fost până în prezent aci la Berlin, s'a mulțumit a comunica personal secretarului de stat al ministerului de externe ruperea relațiilor, recerându-și pașapoartele.

Această formă de a rupe relațiile între națiuni mari, cari trăiesc în pace între ele, este sigur fără precedent în istorie. (Foarte just.) În lipsa unui document oficial, sunt avizată la o sursă nesigură, la conținutul unei solii publicată în "Reuter", care a adresat-o președintelui Wilson în ziua de 3 Februarie Congresului. În urma acesteia președintele Wilson ar fi spus că nota noastră din 31 Ianuarie ar fi retras intenționat deodată și fără alusiune prealabilă promisiunea sârbătorească dată prin nota din 4 Mai 1916. Din această cauză nu ar fi rămas guvernului Statelor Unite alt mod care să se înpece cu demnitatea și cinstea ei, decât calea care a indicat-o în nota sa din 20 Aprilie 1916, pentru cazul că Germania nu va voi a abandona metodele sale submarine. (Va urma.)

Știri diverse.

Desamăgirea din România. Ziarele române din Iași anunță că au fost recrutate contingentele 1919 și 1920, precum și cei scutiți de serviciu militar. Nu se mai acordă nici o amânare. Dispoziții de același fel a luat consulatele române din Rusia pentru refugiații români de acolo. "Evenimentul" din Iași scrie: În România, starea de spirit e plină de desamăgire, Brătianu n'a adus din Rusia ajutorul așteptat.

Soarta lucrătorilor români din București. Corespondentul de război german, Karl Fr. Novak scrie din București ziarului "Pester Lloyd":

Când trupele germane au ocupat Bucureștii, s'au aflat în Capitala României 36.000 lucrători industriali. Nu mai puțin decât 20.000 din ei au fost fără de lucru. Ne putem dar lesne închipui ce mizerie domnea între acești muncitori fără lucru. Mai bună era soarta familiilor mobiltzaților români, căci acestea la plecarea guvernului român din București, au primit înainte ajutorul de stat pe patru luni, câte 20 Lei pe lună. Și pentru funcționarii, guvernul s'a îngrijit înainte de refugiarea lui, plătindu-le salariile până la 1 Martie. Dar nu se poate spune că funcționarii români stau acum pe roze, nu fiindcă domnește acum regimul german, și fiindcă primesc acum numai salarii normale cari n'au fost prea largi măsurate de guvernul român, care știe că nici un funcționar nu era deprins să gospodărească fără bani de corupțiune. Și acum corupțiunea nu se mai poate practica. Lucrătorii o au acum mai bine. Ei lucrează în fabrici, cari au fost redeschise în număr mare de germani, silind pe directorii de fabrici să plătească 4 Lei pe zi lucrătorilor.

Despre șeful muncitorilor socialisti, dr. Rakovski se afirmă, că guvernul român cușcând sentimentele lui antirăzboinice, la jinit o vreme internat în locuința lui, apoi într-o noapte a fost dus din București. Alți șefi socialisti au fost jinuți arestați în închisoarea din Văcărești, de unde au fost eliberați de germani.

Știrile zilei.

Spre știre. Direcțiunea de Poștă și Telegraf din loc ne trimite următoarele anunțuri spre publicare, asupra cărora atragem deosebita atențiune a tuturor și a ceea:

1. Incepând din 5 ale lunii curente, publicul e învitat în interesul propriu, ca atât epistolele simple cât și cele recomandate să le pună deschise, ce privește corespondența în interiorul Comitatului nostru se poate face și mai departe închis. — Se atrage atențiunea mai departe asupra faptului, că e interzis a se mai scrie pe cupoanele mandatelor postale fie de bani fie de pachete, — iar epistolele în cari se trimit și bani trebuie închise și sigilate în fața și sub controlul oficialului de poștă de serviciu. Nr. 1388 de dto 6 Martie 1917 în Brassó—Brașov Barcsay m. p. dir. of.

(L. S.)

2) Se aduce la cunoștință publică, că o Deciziune postată din Regensburg s'a predat cu datul de 10 Februarie 1917 pentru Filiala băncii Austro-Ungare din Munkács 300 de bucăți, băncnote de câte 1000 Kor, care s'au plătit deci cu valoarea de 300.000 K. a fost scos sau înstrăinat de un făptuitor până azi încă necunoscut.

Excelența Sa D-I Ministeru de Comerț prin ordinațiunea cu Nr. 2592 a pus un premiu de 10.000 Kor. pentru acela, care ar servi autorităților cercetătoare cu astfel de date pe baza cărora s'ar descoperi făptuitorul și s'ar găsi dacă și nu întreagă suma dar cel puțin partea cea mai mare; — iar pentru acela, care ar da date în această chestiune, pe baza cărora s'ar afla făptuitorul și numai o parte nelsemnată a capitalului a designat un premiu de 3000 Kor.

Nr. 1365/917 de dto 9 Martie 1917 în Brassó—Brașov.

(L. S.) Barcsay m. p. dir. of.

Aviz! Un conspect nou despre moartea prizonierilor se poate vedea la Magistrat secția militară.

Brassó 27 Februarie 1917

Magistratul orașenesc.

Războiul submarinelor înăspriț.

Răspunsul Austro-Ungariei la nota lui Wilson.

Viena, 6 Martie. — Se știe, că luna trecută, președintele Statelor Unite Wilson a întrebat printr-o notă pe guvernul austro-ungar, dacă se solidarizează la punctul de vedere german de a scufunda cu ajutorul submarinelor vapoare în largul mării, fără un avertisment prealabil. Alaltăieri ministrul de externe, contele Czernin, a înmănat ambasadorului Statelor Unite, la Viena, un memoriu, care în linii generale are următorul cuprins:

Înainte de toate trebuie să discutăm metodele folosite de puterile Antantei în purtarea războiului pe mare, fiindcă aceste metode constituie punctul de plecare al războiului înăspriț cu submarine, ce-l aplică acuma puterile centrale, și de aci va ieși la iveală în mod luminos jinita ce a luat-o guvernul austro-ungar. Cu câțiva ani înainte de începerea războiului Anglia, în unire cu celelalte state au început la Haaga să puie bazele dreptului modern de a purta războiul pe mare. Aceste învoeli încheiate atunci la Haaga, stabileau normele menite să apere libertatea mărilor și interesele neutralilor chiar în timp de război. Cum însă Anglia a intrat în război, îndată s'a și hotărât să rupă cătușele acestui tratat internațional Pe când puterile centrale de începutul războiului au declarat, că se vor ține de acest tratat, Anglia a și aruncat peste bord cele mai importante dispoziții ale tratatului în chestiune. Ea și-a pus ca scop, să taie puterilor centrale drumul pe mare și transportul pe mare al mijloacelor de subsistență. Apoi a stabilit și o blocadă peste coastele Mării nordului, care servea și pentru comerțul pe mare austro-ungar ca o importantă poartă de trecere. Prin această împedecare ilegală a importului și exportului pe mare a Puterilor Centrale, Anglia urmărea să zădărnicească ori ce activitate a fabricilor fără de număr din statele noastre și astfel să provoace la rebeliune masele de muncitori rămași fără de lucru. Când și Italia a intrat în războiu primul ei act a fost să declare blocate toate coastele noastre, urmând pilda aliaților ei. Austro-Ungaria n'a întârziat atunci să atragă atențiunea puterilor neutrale asupra ilegalității acestei blocade. Timp de doi ani Puterile Centrale au șovăit până ce după o matură chibzuire s'au hotărât să plătească cu aceiași monedă, diate pentru dinte, și să atace pe dușman și pe mare.

Cu inimă amărată am dat noi urmare acestei porunci a vremii, căci știm că libertatea mărilor va fi atinsă prin acțiunea noastră, dar pasul acesta l-am făcut pentru a împlini o datorie poruncitoare, față de popoarele noastre și în convingerea, că acest pas e merit să ajute la triumful libertății mărilor. Și astfel submarinele, cari înconjoară acuma coastele Angliei, vestesc popoarelor, cari au nevoie de mare, că nu mai e departe ziua, când flămurile tuturor statelor, în strălucirea libertății recucerite, vor flăcăi pacinic peste mări.

Obligația ce am respectat-o înainte de a avertiza vaporul înainte de a fi scufundat a fost modificată de noi, tot după principiile umanității dând la vreme un avertisment general, acela de a nu se folosi vapoarele amenințate cu scufundarea.

Dorim dar să fim înțeleși, că prin închiderea prin submarine a anumitor regiuni de mare nu servește scopului de a distruge vieți omenești, ci numai scopului de a scurta războiul și de a cruța omeneirea de noi suferinți, aplicând și Angliei aceeași măsură de izolare cu care a încercat și dânsa să izoleze Puterile Centrale de restul lumii și prin această presiune s-o facă mai înclinată spre pace. Și scopul acesta îl vom ajunge foarte iute și sigur, dacă în acele părți ale Mării amenințate, nu vor fi trimise vapoarele ca nici o viață omenească să nu se peardă.

Vapoare scufundate.

Admiralitatea engleză anunță că la 1 Martie s'a scufundat în Marea Nordică un distrugător englez cu întreg echipajul!

Au mai fost scufundate vapoarele engleze: Huntsman 7450 de tone, Clan Fargutar 5858 tone, Jolo 4000 de tone, Hurst Long de 5053 tone, — vapoare franceze Clorn de 603 tone, Lamentine de 729 tone, La Bayonne pe 2589 tone, și alte 13 vapoare franceze de pescari. Au fost declarate ca dispărute vapoarele engleze Clearfield de 4229 tone, Susana și Inepen.

Rotterdam 6 Martie. Vaporul englez „Perseus” de 6728 tone a fost scufundat la Colombo.

„Russkoje Slovo” anunță că în momentul de față 6 vapoare de război japoneze sunt în căutarea unui nou vas fantoma germană de felul celebrului vapor german „Emden” deoarece mai multe vapoare ce au pornit spre Japonia, au fost scufundate.

Berlin 7 Martie. Admiralitatea comunică: În Marea Mediterană au fost scufundate: 8 vapoare și 7 bărci cu pânze cu un tonaj total de peste 40.000 de tone, între cari la 19 Februarie un vapor de transport tare înărcat de vreo 8000 de tone, la porta Anzio la 20, Febr. vaporul norvegian „Doravoe” (2760 tone), pe drum cu mărfuri dela Genua la Londra.

La 22 Febr. 4 vapoare cu pânze italiene încărcate cu cărbuni și alimente destinate Italiei, la 24 Febr. la sud de Creta un vapor de transport de cca 8000 tone escortat de vapoare de pescari, vaporul grecesc „Miculin” (2915 tone) care transporta bumbac pentru Anglia, la 26 Febr. vaporul înarmat „Ferquhar” (5855 tone) care transporta pentru Anglia bumbac, jută și ceai; la 27 Febr. vaporul englez înarmat „Brodmore” (4071 tone) care transporta carne înghețată pentru Anglia Un căpitan și doi mașiniști au fost făcuți prizonieri.

Frământările din Statele Unite în ajunul războiului.

Președintele Wilson a găsit un contrar puternic în Senatul american, Stone, care a demisionat din demnitatea de președinte al comisiei pentru afacerile externe, a căror majoritate se arată favorabilă pentru o declarație de război. Stone cu 11 partizani ai lui a refuzat să semneze manifestul celor 83 senatori cari aprobă jinita lui Wilson.

Înt' un discurs de 4 ore a combătut, în Senat vederile lui Wilson. Wilson a dat o declarație, că se poate în lipsa unei împuterniciri din partea Congresului, să nu capete puteri dictatoriale se înarmeze vapoarele comerciale sau să ia alte măsuri contra pericolului submarinelor. De aceea va fi necesară convocarea unei sesiuni extraordinare a Congresului care să-l dea auto-

cesară. După publicarea în momentul de față al Congresului ca oferă posibilitatea minorității de a face șah majorității.

La 4 Martie Senatul a închis fân să voteze legea privind la neutralitatea înarmată.

Chimări fundamentale în Austria.

Cracovia, 7 Martie. — Nowa Reforma” arată, că în cercurile parlamentare austriace se așteaptă aplicarea unui decret imperial, care să cuprindă următoarele dispoziții importante:

- 1. O dispoziție ce privește limba obligatorie germană în oficiile statului și în raporturile cu autoritățile.
2. O ordonațiune cu privire la introducerea limbii oficiale germane în oficiile de stat din Boemia.
3. O dispoziție despre o nouă împărțire a cercurilor din Boemia.
4. O dispoziție pentru reforma în regulamentul Camerei austriace.
5. O dispoziție în chestia modificării constituției boeme.
După publicarea acestui decret vor fi chemați 49 de membrii noi în Camera seniorilor din Austria.

Războiul mondial.

SITUAȚIA.

Fronturile noastre stau pe toate sectoarele de luptă atât de tari, încât acolo unde vremea a permis atacuri dușmanilor noștri iarăși au fost respinse. Luptele aeriene pe frontul din Franța ne-au adus pierderea unui avion, iar dușmanilor le-am doborât din nou 15 aeroplane. Războiul submarin continuă cu mare succes.

Comunicatul oficial al marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 6 Martie. Frontul răsăritean: Încercările de înaintare rusești pe câmpul de luptă din Bucovina toate au eşuat.

Spre sud dela Brzezany am respins atacul nocturn al Rușilor. Frontul italian: Timpul tare nefavorabil, în general a împiedecat operațiunile armatei, chiar și lupta începută în regiunea situată spre nord dela San Pellegrino ni-a întrerupt-o vremea foarte schimbătoasă și neprielnică în contra pozițiilor noastre dela Costabella dușmanul a îndreptat noaptea un foc de aruncătoare de bombe. Întreprinderile de atac ale Italianilor au fost oprite de focul nostru. Atacul de surpriză încercat de dușman la Colbnicov a fost respins cu grănate de mână în regiunea dinaintea pozițiilor noastre dela Monte Sief dușmanul prin b bombardare destul de puternică a încercat a ne face stricăciuni, ceese nu i-a succes, căci pozițiile noastre au rămas nevătămate. Câmpul de luptă sud-estic: Nu e nimic nou de anunțat.

Höfer șeful statului major.

Comunicatul oficial al marelui Cartier german.

Berlin 6 Martie Frontul apusean: Violenta lupte de artilerie de pe țărmul drept al râului Somme spre seară a luat proporții și mai mari. — Englezii după un foc nelnterupt și tare au atacat din nou pozițiile noastre situate spre est dela Bouchevaupes, — dar au fost respinși. — Un alt atac îl-am adrobot prin focul nostru distrugător. Pe celelalte sectoare ale liniei de luptă din cauza vîcolului mare operațiile artileristice au fost în genere mai reduse. — Exploratorii noștri, cari au stabilit că pozițiile franceze s'au întind în față cu pozițiile ocupate de noi pe lângă pădurea Caurieres, — convingându-se de această la refinoarcere au adus și 15 prizonieri.

Câmpul de luptă răsăritean: Linia de luptă a principelui bavarez Leopold: Atacul de noapte al Rușilor din regiunea situată spre sud dela Brzezany au eşuat.

Grupă armată a arhiducei Iosif: Pe coastele jinitului deluros Kelemen precum și în regiunea sudică a Carpaților păduroși, am respins și împărștit multe companii rusești cari după o pregătire de foc de artilerie au căutat să ne atace pozițiile.

Grupă armată Mackensen: Situația-i neschimbată. Câmpul de luptă macedonian: Între lacurile Ochrida și Presba, am dat peste un avântpost francez și l-am și prins.

Ludendorff șeful statului major.

Comunicatul oficial al marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 7 Martie Frontul răsăritean și Snd-estic: Situația este neschimbată.

Frontul italian: Pe mai multe sectoare din partea estică a liniei de luptă din Tirol, ciocnirile avute s'au terminat cu succese mari pentru noi. — Am împărștit și alungat un detașament dușman care căuta să înainteze peste pozițiile noastre situate la gura văii Maso. Atacurile nocturne pe cari le-au dat Italianii în contra pozițiilor noastre situate în regiunea Costabella, au eşuat față de violența focului nostru. — O întreprindere de atac pe care a voit a o încerca dușmanul în contra poziții Monte-Sief s'a prăbușit în focul nostru. — Explozia săvârșită acolo, po care a îndreptasă contra pozițiilor noastre, a stricat tocmai tranșeele Italianului.

Höfer sub șeful statului major.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier german.

Berlin 7 Martie. Frontul apusean: Pe ambele țărmuri ale lui Ancre și Somme dealungul regiunii Scarpe, precum și în Champagne și pe țărmul estic al lui Maas operațiunile artileristice au fost ieri cu mult mai violente. — Detașamentele de explorare încă au avut mai multe ciocniri cu trupele cari susțineau tranșeele dușmane. Pozițiile noastre nouă pe cari le-am așezat lângă pădurea Caurieres, în partea estică a liniei de luptă dela Verdun a fost atacate noaptea de Francezi, dar au fost respinși. — Vremea limpede acuma, a favorizat mult pe aviatori a'și îndeplini și rezolva problemele. În luptele numeroase aeriene am doborât 15 aeroplane dușmane. — În urma atacului aerian dușman am perdut și noi un aeroplan.

Frontul răsăritean: Pe câmpul de luptă dintre Marea estică și Marea neagră cu înmuierea gerului s'au început operațiile militare, — mai ales artileristice cele de infanterie deocamdată au rămas tot mai restrânse.

Câmpul de luptă macedonian: Între lacul Vardar și Doiran precum și în regiunea Strumma, avântposturile noastre au respins încercările de înaintare ale Englezilor.

Ludendorff șeful statului major.

Ultima oră.

Situația ministrului englez de muniții Thomas sdruncinată.

Geneva 7 Martie. În urma intrării în scenă a minorității congresului socialist și din cauza înmulțirii considerabile a numărului lor de vot, situația ministrului englez de muniții Thomas, pare a fi devenit critică.

Atentatul plănuț în contra lui Lloyd Georges și Henderson.

Londra 7 Martie. — Procesul în contra persoanelor, cari au fost abuzate, că au vrut să omore pe Lloyd George și pe ministrul Henderson, a început în fața Curții Centrale Criminale. Procurorul general descrie pe cei acuzați ca pe o bandă periculoasă de revoluționari, cari sunt stăpâniți de ură în contra propriilor lor țări și cari vor să o împedec de a-și procura mijloacele pentru continuarea cu succes a războiului.

Italia stabilește creditele și datorile sale comerciale față de Puterile Centrale.

Lugano. 7 Martie. „Popolo d' Italia” comunică că, în urma unei știri a camerei de comerț din Milano, guvernul Italian ar fi ordonat stabilirea creditelor și a datorilor comerciale ale firmelor italiene, față de cetățenii Puterilor Centrale.